

# Szexuális vonzerő,

Beszélgetés Meskó Norberttel, a PTE IGYK docensével, a Pécsi Evolúciós Pszichológia Kutatócsoport kutatójával.

GERSE Debóra

interjúja

Ön a pszichológián belül az evolúciós pszichológia területén végez kutatásokat. Mit jelent ez pontosan? Miben más, mint a hétköznapi pszichológus?

Az embereknek a pszichológus többnyire a segítő szakembert jelenti, aki beszélgetéssel gyógyít, pedig ez csak egy szelete ennek a szakmának. Az evolúciós pszichológia egy viszonylag új tudományág, amely az emberi viselkedést és a mögöttes bio-pszichológiai algoritmusok kialakulását úgy fogja fel, mint az evolúciós biológusok az egyes szervek, szervrendszerek fejlődését. Eszerint azért vagyunk ilyenek, mi emberek, mert ez a több százezer éve kialakult bio-pszichológiai szerkezet segítette leghatékonyabban a környezethez való alkalmazkodásunkat, túlélésünket és génjeink továbbadását. Ilyen veleszületett hajlamunk például az édes ízek preferenciája, ami valószínűleg azért alakult ki, mert az ősi környezet táplálékhiányos időszakában ez az érzékszervi érzékenység szolgálta leginkább a magas kalóriatartalmú élelem kiválasztását a testen való energiaraktár felépítéséhez, amely valóban létfontosságú lehetett a túléléshez. Az evolúciós pszichológia többek között egy elméleti keret is, amelyben a kutatásokat tervezzük, végezzük és az eredményeket értelmezzük.

Elsősorban a szépségkutatással foglalkozik, számos írása jelent meg vonzerő, párválasztás, szexualitás témában. Miért ezt a területet választotta?

Egy ilyen választásnak valószínűleg több oka is van. Eleinte – amikor egy hallgató társammal közösen készített OTDK dolgozatunkkal első helyezést értünk el a vonzerő és párválasztás kapcsolatát elemző kutatásunkkal – nagyon fontos volt az oktatók elismerése. Később inkább az a felismerés hajtott, hogy miközben mindannyian „gyakorló párválasztók” vagyunk, mégis, milyen keveset tudunk saját és társaink működéséről. Sosem vonzott az a tudomány, amelynek túl sokat kell magyaráznia saját felhasználhatóságáról. A párválasztás mindenkit érint, ezért

inkább az lehet a tudomány és a kutató dolga, hogy a hiedelmek, és jól hangzó áltudományos szenzációk – amelyek ellepik a bulvármédiát – ellenében ellenőrizhető módszerekkel feltárt összefüggéseket találjon és közve-títsen. Szóval, jelenleg – többek között – ez tart a kutatási területen.

A hétköznapi életben, akár az utcán sétálva, vagy valamilyen ügyintézés kapcsán, húzott-e már hasznót a tudásából?

A dolog talán inkább fordítva működik: a hétköznapi megfigyelések szolgálnak egy-egy kutatás kiindulópontjával. Inkább arra volt példa az életemben, hogy a környezetemben található emberek működésének megfigyelése alapján elindult bennem egy gondolat, egy feltételezett összefüggés, amelyre később egy kutatás épült. Persze az is elképzelhető, hogy valaki elolvassa *A szépség eredete. Szexuális vonzerő és párválasztás* című könyvem, amely október–november környékén kerül a boltokba, és ebben olyan információt talál, amely segítheti az emberi kapcsolatokban való hatékonyabb eligazodásban, különös tekintettel saját vonzerejének fokozására és a vágyott partner megtalálására. A szépségkutatás alaposabb ismerete szerintem ugyanakkor inkább abban segíthet, hogy miként vértessük fel magunkat a környezetünk-ből felénk érkező túlzott elvárások ellen. Az általam felhalmozott – és a könyvemben megosztott – tudás tehát inkább azért lehet hasznos, mert segít szembenézni saját, biológiai adottságainkkal, azok eredeti „szépségével”, és rámutat, arra, hogy miként szeretne fogyasztásra ösztökélni bennünket a szépségipar (kozmetikumok, diétás szerek vásárlásával, testedzési programok, szépészeti műtétek igénybe vételével) olyan tartalmakon keresztül, amelyek azt üzenik számunkra, hogy csak akkor vagyunk elég szépek, ha fizetünk a megfelelő termékekért.

Mentesíthetem magamat ez alól? Értem ez alatt azt, hogy például az agyammal tudom, mert olvastam, tanultam stb. hogy bizonyos vonások vonzóbbak számomra, akkor ettől el tudok vonatkoztatni?

Igen. A szépséggel kapcsolatos preferenciák nem úgy működnek, hogy elolvasom egy könyvben, mi tetszik az emberek többségének másokban, aztán magam is ilyen ízlést alakítok ki. Ha valaki nem keres partnert, az is meg tudja

FOTÓ: CSORTOS SZABOLCS



**BAMA.hu**  
 életkor: 5 év | lakhely: Pécs, Baranya  
 státusz: szakmai kapcsolat naponta  
 több mint 23.000 olvasóval  
 profil: hírek, képek, videók, programok



twitter.com/bamaszerk  
 kövess minket a friss hírekért, tagelj és jelenj meg a bama.hu főoldalán



facebook.com/bama.hu  
 lájkolj minket, és ismerd meg a szerkesztőség személyes hangját



youtube.com/bamaszerk  
 iratkozz fel csatornánkra, és értesülj első kézből friss videóinkról



bama.hu/rss-files  
 fűzd be feedjeinket kedvenc olvasódba, és szállítjuk a híreket



# párválasztás, evolúció



mondani, hogy melyik arc, illat vagy testalak vonzóbb szerinte, ugyanis ezekre a kulcsokra veleszületett érzékszervi fogékonyságunk miatt érzékenyek vagyunk, mert valamikor evolúciós hasznunk volt belőle. Olyan jelzésként funkcionáltak a szépnek tartott vonások, amelyek összekapcsolódtak tulajdonosuk genetikai minőségével, és ezen keresztül nagyobb utódszámot eredményeztek.

**Ha én egy teljesen átlagos, vagy csúnyább, semmilyen megkülönböztető vonással nem rendelkező lány vagyok, akkor az úgymond vonzóbb jegyeim kihangsúlyozásával, ugyanolyan szinten szállhatok be a „versenybe” mint pl. az, aki rendelkezik ezekkel?**

Evolúciós nézőpontból a női szépség elsősorban az egészség és termékenység jelzésével kapcsolódik össze, amely összefügg a relatíve fiatal életkorral, és a női nemi hormon magas koncentrációjával, amelyet jól reklámoznak az ösztrogén faciális és testi vonásai (kis orr és áll, duzzadt ajkak, magas homlok, illetve nagy, telt mell, karcsú derék és széles csípő). Ezért ha egy társadalomban elég erős a nők fizikai megjelenésével kapcsolatos társadalmi nyomás, akkor szinte minden nő szeretne fiatalabbnak látszani valós életkoránál. De, hogy a konkrét kérdésre válaszoljak, az OTKA által támogatott vizsgálataink azt mutatják, hogy a kevésbé vonzó arcú nőket hosszú hajjal sokkal szebbnek tartották a férfiak, mint rövid hajjal (mert fényes kibontott frizurával egészségesebbnek észlelték őket), ugyanakkor még így is jelentősen „alulmaradtak” vonzerőben azokhoz a nőkhöz képest, akik ösztrogén telítettségéről árukkodó arcvonásaik miatt népszerűbbek voltak az értékelők körében.

**Miért találjuk vonzóbbnak a borostás arcú férfiakat?**

A férfiak arcszőrzete jó példa a szexuális szelekcióval kialakult jellegekre, mert nemi hormon függő vonás, és nincs közvetlen kapcsolatban túléléssel. A szakáll vonzerejét feltáró vizsgálatok azonban eléggé vegyes képet mutatnak. Néhány kutatásban

azt találták, hogy a szakállas arcok vonzóbbak, dominánsabbak, agresszívebbek, idősebbek, mint a csupaszok. Mások pedig éppen arról számolnak be, hogy a szakáll csökkenti a férfi arcok vonzerejét. Egy újabb tanulmány felhívja a figyelmet a borosta vonzerejének lehetséges magyarázatára, amely szerint a nők számára azért vonzóbbak az ilyen arcok a frissen borotvált és a szakállas arcokhoz képest, mert egyrészt mutatják tulajdonosuk érettségét és férfiaságát, de a szőrzet rövidege miatt még nem kapcsolódnak hozzá olyan negatív tartalmak, mint a szakállhoz (agresszió, túlzott dominancia). Saját vizsgálatunkban, amelyben több mint 800 nő vett részt, azt találtuk, hogy a borostás arcokat azért tartották vonzóbbnak a nők, mert a szőrös arcokat egészségesebbnek is észlelték, mint a csupaszra borotváltakat.

**Miért vonzóbb az egyediség?**

Biológiai szempontból azt mondhatjuk, hogy a túlzott egyediség nem vonzó. A populáció átlagától valamilyen irányba nagyon eltérő társainkat (az átlagosnál sokkal kisebb vagy nagyobb orr, láb, stb., markáns aszimmetria) inkább torznak észleljük, pedig kimondottan egyedien festenek. A kutatók is ezt találták: a szabályos, átlagos arc például összefügg tulajdonosa genetikai sokszínűségével, amely a kórokozókkal szembeni hatékonyabb védekezésért felelős.

**Mennyit változott a közlézés az elmúlt évek alatt? Előfordulhat az, hogy 20 év múlva például a mutató és a hüvelykujj lesz a szexepil a hosszú combok helyett?**

Azok a jellegek öröklődtek a törzsefejlődés során, amelyek segítettek a túlélést és kapcsolatban voltak a szaporodással. Ha tehát a telefonálásban szerepet játszó ujjak nagyobb utódszámot is eredményeznek, lehet, hogy vonzó is lesznek. Szexinek pedig akkor tarthatnánk az ilyen módosult testrészeket, ha csak az egyik nem képviselőinek nő ilyenük, tehát a nemi hormonok működésével kellene kapcsolatba kerülniük.

**BARANYA MEGYE KÖZÉLETI NAPILAPJA**  
**MEGYEI FRISS HÍREK**  
**PROGRAMOK**  
**NAPI MENÜ**  
**SPORT**  
További információ: [www.bama.hu](http://www.bama.hu)



**Dunántúli Napló**

*A miénk.*